

Załącznik nr 2. Literatura – zasady tworzenia spisu literatury oraz przypisów bibliograficznych

spis treści

Standardy redakcyjne	2
Zasady cytowania oraz sporządzania przypisów	4
publikacja zwięzła mająca jednego autora	4
publikacja zwięzła mająca wielu autorów	4
publikacja zwięzła mająca redaktorów	4
artykuł z czasopisma	4
materiał niepublikowany	5
dokument archiwalny	5
dokument prawny	5
Cytowanie i przypisy dotyczące źródeł elektronicznych	5
Płyta CD-ROM	5
źródła elektroniczne (internetografia)	5
Podstawowe formy i skróty	6
Literatura (spis literatury, wykaz bibliograficzny)	6
książki	6
czasopisma	6
źródła elektroniczne	6
akty prawne	7

Część pisemna powinna stanowić opracowanie o objętości szacunkowej 80-120 stron w formacie A4, w układzie pionowym. Ilość stron można zwiększyć w uzasadnionych przypadkach i po ustaleniu zakresu z promotorem pracy.

Standardy redakcyjne

Zalecane są następujące sposoby formatowania:

a) krój czcionki podstawowe to: Arial CE (Arial Narrow CE) lub Times New Roman CE (litery CE oznaczają Central European, tzn. obecność polskich znaków diakrytycznych) lub inny podobny krój. Dopuszcza się także inne, proste i czytelne kroje czcionki.

Proszę pamiętać, że proste czcionki typu Arial są bardziej „graficzne”, jednak bardziej czytelne są czcionki tzw. szeryfowe typu Times New Roman

b) wielkość czcionki: sugerujemy dla kroju Arial wielkość 11 punktów dla tekstu, 9 punktów dla przypisów lub dla czcionki Times New Roman 12 punktów dla tekstu, 10 punktów dla przypisów. Wielkość czcionki należy dobrać do odpowiedniego kroju tak, aby była czytelna (nie za mała, ale także niezbyt duża – większa czcionka to oczywiście mniej tekstu!)

c) interlinia czyli odległość między wierszami: 1,5 linii

d) odstępy przed i po wierszu: 6 lub 12 punktów

e) marginesy strony standardowe tzn. lewy, prawy, górny, dolny 2,5 cm; proszę pamiętać o uwzględnieniu marginesu po lewej stronie na oprawę pracy (ok. 0,5-1cm)

f) strony należy ponumerować (z wyjątkiem karty tytułowej)

Uwaga: w powyższej części zastosowano odstęp między wierszami 1,5 linii oraz zaznaczono właściwe kroje czcionek.

W części pisemnej poza podstawowym tekstem pojawiają się także takie jej elementy jak literatura, cytaty, przypisy itp.

W pracy inżynierskiej stosujemy system cytowań określany jako **system tradycyjny (system oksfordzki** – ang. Oxford Referencing System), który polega na podawaniu przypisów bibliograficznych. Tekst główny łączy się z przypisami za pomocą odnośników (odsyłaczy). Przypis zawiera podstawowy opis bibliograficzny dokumentów z których pochodzą cytaty lub informacje. Przypisy zamieszczane są u dołu strony i oddzielone są od tekstu głównego odstępem.¹

Przykład:

¹ W. Tatariewicz, Dzieje sześciu pojęć: sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne, Warszawa 1982, s. 288.

---

¹ W. Tatariewicz, Dzieje sześciu pojęć: sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne, Warszawa 1982, s. 288.

Bibliografia — w innym znaczeniu to uporządkowany spis dokumentów wg pewnych kryteriów, spełniający określone zadania informacyjne (w praktyce często stosowanych jednocześnie).

Literatura przedmiotu – spis dzieł wykorzystanych w opracowaniu. Wykaz bibliograficzny pozycji odnoszących się do tematu opracowanego zagadnienia, umieszczany zazwyczaj na końcu opracowania. Spis dzieł o powiązanej tematyce, przy czym wcale nie musi on oznaczać, że dane pozycje zostały w pracy wykorzystane. Pojęcie literatury przedmiotu jest szersze od pojęcia bibliografii. Zalecana liczba pozycji piśmiennictwa w pracy magisterskiej to minimum 20 pozycji.

Cytat – to dosłowne przytoczone słów zaczerpniętych z jakiegoś tekstu pisanego lub czyjejś wypowiedzi ustnej; cytaty oznacza się „cudzysłowem”. Należy pamiętać, aby unikać zbyt długich cytatów; zwykle ich długość nie powinna wynosić jednorazowo więcej niż kilka wersów. Należy pamiętać, aby każda przytoczona myśl lub wypowiedź (albo też fragment innego tekstu pisanego) została wyraźnie oznaczona z podaniem jej źródła (w przypisie)! Cytowanie innych prac bez podania ich pochodzenia jest przestępstwem!

Przypisy – oznacza się za pomocą odnośników, znajdujących się na końcu rozdziału (lub najczęściej) u dołu strony.² (spójrz na dolną część strony!). Celem przypisu jest:

- **wskazanie źródeł** z których autor korzysta w trakcie pisania pracy³ /tzw. przypis bibliograficzny/

(np. G. Piątek, Centrum Wykładowe Politechniki Poznańskiej, Architektura-murator, Nr 09/2005, s. 41-49.)

- pokazanie **źródła cytatu**, który przytacza autor w pracy (wskazanie konkretnej strony)

(np. G. Piątek, Centrum Wykładowe Politechniki Poznańskiej, Architektura-murator, Nr 09/2005, s. 41)

- przypisy mogą zawierać dodatkowe **dodatkowe informacje**⁴

(np. Opisany wariant projektowy znany z dwóch źródeł. Pierwsze z nich to *Poznań. Przewodnik po mieście*, Poznań 1949, s. 54, drugie to perspektywy projektu konkursowego)

- mogą zawierać dodatkowe komentarze, wyjaśnienia, polemiki⁵

(np. Pomieszczenia w budynku wynajmowały m.in. PKO BP, Rzemieśnicza Spółdzielnia Odzieżowo-Galanteryjna „Dąbrówka”, Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego i Informacji Techniczno-Handlowej „Intrex”, Centrala Handlu Zagranicznego „Agros” i Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Polstar”)

---

² przypis

³ G. Piątek, Centrum Wykładowe Politechniki Poznańskiej, Architektura-murator, Nr 09/2005, s. 41-49.)

⁴ Opisany wariant projektowy znany z dwóch źródeł. Pierwsze z nich to *Poznań. Przewodnik po mieście*, Poznań 1949, s. 54, drugie to perspektywy projektu konkursowego

⁵ Pomieszczenia w budynku wynajmowały m.in. PKO BP, Rzemieśnicza Spółdzielnia Odzieżowo-Galanteryjna „Dąbrówka”, Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego i Informacji Techniczno-Handlowej „Intrex”, Centrala Handlu Zagranicznego „Agros” i Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Polstar”)

Zasady cytowania oraz sporządzania przypisów

Jak wspomniano, w pracy inżynierskiej wykorzystujemy tradycyjny styl cytowania, czyli tzw. „oksfordzki”. Styl ten polega na wprowadzeniu do tekstu głównego odsyłaczy liczbowych w indeksie górnym, którym odpowiada tak samo oznaczony przypis dolny. Przypis źródłowy zawiera informację o cytowanej publikacji, opisanej zgodnie z przedstawionym schematem.

Cytowanie i przypisy dotyczące tekstów drukowanych (podstawowe zasady)

publikacja zwarta mająca jednego autora

- przywoływana po raz pierwszy:
E. Rewers, Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta, Kraków 2005, s. 32-34.
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
E. Rewers, op. cit., s. 32-34.
- przywoływana bezpośrednio za pierwszym lub następnym cytowaniem
tamże, s. 5 (lub ibidem, s.5)

publikacja zwarta mająca wielu autorów

- przywoływana po raz pierwszy:
S.Barbacki, Z. Borny, E. Matusiewicz, Dzieje akademickich studiów rolniczych i leśnych w Poznaniu 1919-1969, Poznań 1970, s.67
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
S.Barbacki, Z. Borny, E. Matusiewicz, op. cit., s.32-35

publikacja zwarta mająca redaktorów

- przywoływana po raz pierwszy:
G. Klause, Wybrane problemy ochrony zabytków początku XX wieku i odbudowa Poznania po II wojnie światowej, [w:] T. Jakimowicz (red.), Architektura i urbanistyka Poznania XX wieku, Poznań 2005, s.189
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
G. Klause, Wybrane problemy ..., [w:] op. cit., s.189

artykuł z czasopisma

- przywoływana po raz pierwszy:
G. Kodym-Kozaczko, Planowanie urbanistyczne w Poznaniu w latach 1900-1990, a teorie budowy miast od końca XIX wieku, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, nr 1-4/2007, s.69
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
G. Kodym-Kozaczko, op. cit., s.69

materiał niepublikowany

- przywoływana po raz pierwszy:
Galkowski A., O architekturze nowoczesnego szpitala, Poznań 1971, maszynopis (lub artykuł niepublikowany), s.4
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
Galkowski A., op. cit., s.4

dokument archiwalny

- przywoływana po raz pierwszy:
L. Wejchert, Opis do planu porządkowania ośrodka staromiejskiego, Archiwum MKZ, sygn. 1240, Poznań 1961 (maszynopis)
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
L. Wejchert, sygn. 1240, s.12

dokument prawny

Uchwała nr 364 Rady Ministrów z dn. 20 sierpnia 1959 r. w sprawie zatwierdzenia normatywów projektowania dla budownictwa mieszkaniowego, (Monitor Polski, 1959, nr 81, poz. 422.)

albo

Ustawa Prawo autorskie z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz. U. 1994, nr 24, poz. 83, tekst jednolity: Dz. U. 2006, nr 90, poz. 631).

Cytowanie i przypisy dotyczące źródeł elektronicznych

Płyta CD-ROM

- przywoływana po raz pierwszy:
E. Rewers, Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta, Kraków 2005, CD-ROM, s. 32-34.
- przywoływana po raz kolejny w dalszych częściach tekstu:
E. Rewers, op. cit, s. 32-34.

źródła elektroniczne (internetografia)

Informacje których źródłem jest internet wymagają podania dwóch dodatkowych informacji: ścieżki dostępu oraz daty dostępu. Należy podać także pełen adres za pomocą którego uzyskano dostęp do dokumentu lub ilustracji, np. <http://> lub <ftp://>pełna ścieżka dostępu. Nie należy stosować hipertekstu oraz zawsze podać datę dostępu.

http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Gurawski (dostęp 19.11.2008)

lub

<http://kpbc.umk.pl/dlibra/doccontent?id=29400&dirids=1> (A.Majdowski, 2007, Stylistyka powojennych kościołów w Polsce) (dostęp 10.10.2008).

Podstawowe formy i skróty

- ibidem** oznacza to samo co *tamże*, stosowany w przypisie po to aby nie wskazywać w całości już raz przywoływanego tytułu
- tamże** oznacz to samo co *ibidem*
- zob.** skrót od *zobacz*, wskazuje na bezpośrednie odniesienie do jakiegoś źródła lub poglądu
- por.** skrót od *porównaj*, wskazuje na konieczność odniesienia (porównania) jakiegoś fragmentu pracy do innego źródła lub poglądu
- op. cit.** skrót od *opus citatum* (dzieło cytowane) lub *opere citato* (w cytowanym dziele), zastępuje konieczność wskazywania całego tytułu wcześniej przywoływanej w przypisie pracy, za wyjątkiem strony np. op. cit., s.51.

Literatura (spis literatury, wykaz bibliograficzny)

Jest sporządzany w końcowej części pracy. Zawiera wszystkie pozycje wykazane i wykorzystane w pracy w układzie alfabetycznym (wg. nazwisk) Z podziałem na książki (wydawnictwa zwarte), artykuły, źródła internetowe oraz akty prawne.

książki

Borowik A., Nowe Katowice: forma i ideologia polskiej architektury powojennej na przykładzie Katowic (1945-1980), Warszawa 2019

Cymer A., Architektura w Polsce 1945-1989, Warszawa 2019

Czarnecki W., To był też mój Poznań, opr. Janusz Dembski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1987

Grzeszczuk-Brendel H., Kodym-Kozaczko G., Klause G., Marciniak P., Prolegomena do ochrony obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych Poznania XX wieku, Poznań 2009

Friedrich J. 2014, Odbudowa Głównego Miasta w Gdańsku w latach 1945- 1960, Gdańsk

Marciniak P., 2010, Doświadczenia modernizmu. Architektura i urbanistyka Poznania w czasach PRL, Poznań

czasopisma

Bugalski Łukasz, Kwestia odbudowy zabytkowych zespołów staromiejskich na Ziemiach Odzyskanych, Przegląd Zachodni, Nr 3/2014, s. 34-56

Kobylarczyk Justyna, Kuśnierz-Krupa Dominika, Ivashko Yulia, Savelieva Larisa, Sposoby rewitalizacji historycznych obiektów przemysłowych – doświadczenia międzynarodowe, Wiadomości Konserwatorskie (Journal of Heritage Conservation), Nr 62/2020, s. 97-103

Węclawowicz-Gyurkovich Ewa. Wyburzać czy zachować dla przyszłości, Wiadomości Konserwatorskie (Journal of Heritage Conservation), Nr 62/2020, s. 85-96

źródła elektroniczne

<https://www.statista.com/statistics/262747/worldwide-automobile-production-since-2000/> [dostęp 10.10.2022]

Nytko M., Bezpośrednie inwestycje zagraniczne jako stymulanta rozwoju gospodarczego Polski, http://nytko.eu/publikacje/17_bezposrednie_inwestycje_zagraniczne_jako_stymulanta_rozwoju_gospodarczego_polski.pdf [dostęp 28.02.2024]

akty prawne

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Wilczak–Czapla” w Poznaniu, Uchwała Nr LVIII/758/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r.

Ustawa z dnia 7lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 1994 Nr 89 poz. 414 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002 poz. 690 z późn. zm.)